

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.05. 2013 р.

№ 618

м. Київ

Про затвердження і введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти із галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»

Відповідно до статей 11 і 13 Закону України «Про вищу освіту»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються, складові галузевих стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційну характеристику (ОКХ), освітньо- професійну програму (ОПП), засоби діагностики якості вищої освіти (ЗД) із галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» освітньо- кваліфікаційного рівня «бакалавр» з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини».

2. Установити, що затверджені складові галузевих стандартів вищої освіти (ОКХ, ОПП та ЗД) вводяться в дію у вищих навчальних закладах, які здійснюють підготовку фахівців із зазначеного напрямку, з 2013/2014 навчального року.

3. Департаменту вищої освіти (Коровайченко Ю.М.), Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (Удод О.А.), Науково-методичній комісії з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини (Дутчак М.В.) надавати вищим навчальним закладам науково-методичну допомогу з питань впровадження складових галузевих стандартів вищої освіти.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Суліму Є.М.

Міністр

Д.В.Табачник

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика

БАКАЛАВРА

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму підготовки **6.010203 «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва напрямку підготовки)

галузі знань **0102 «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва галузі знань)

Кваліфікація **3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або
3475 «Фітнес-тренер»**

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ 2013

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник
Міністра освіти і науки України

Є. М. Суліма
09 квітня 2013 р.

ПОГОДЖЕНО
Заступник Міністра соціальної
політики України – керівник апарату

В. М. Коломієць
25 квітня 2013 р.

ГСВОУ ОКХ 6.010203-13

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика

БАКАЛАВРА

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напрямок підготовки **6.010203 «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**
(код і назва напрямку підготовки)

галузі знань **0102 «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**
(код і назва галузі знань)

Кваліфікація **3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або
3475 «Фітнес-тренер»**

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ 2013

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра
напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»
галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

Міністерство освіти і науки України

**Міністерство соціальної
політики України**

ПОГОДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

Департамент вищої освіти

Департамент праці та зайнятості

Ю. М. Коровайченко

04 квітня 2013 р.

25 квітня 2013 р.

Інститут інноваційних технологій
і змісту освіти

02 квітня 2013 р.

Науково-методична комісія вищої освіти з
фізичного виховання, спорту і здоров'я
людини Науково-методичної ради

М. В. Дутчак

21 березня 2013 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Керівник розробки

Ректор Національного університету
фізичного виховання і спорту
України

Перший проректор, завідувач
кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації
Національного університету
фізичного виховання і спорту

Є. В. Імас

України

15 березня 2013 р.

М. В. Дутчак

14 березня 2013 р.

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Міністерства освіти і науки України.

ВНЕСЕНО

Національним університетом фізичного виховання і спорту України

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом Міністерства освіти і науки України від 28.05.2013 р. № 618.

3. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Дутчак Мирослав Васильович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, перший проректор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, голова робочої групи;

Благій Олександра Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Василенко Марина Миколаївна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Вовканич Андрій Степанович, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури;

Данилевич Мирослава Василівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, декан факультету здоров'я людини і туризму Львівського державного університету фізичної культури;

Жданова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри рекреації та оздоровчої фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури;

Марченко Ольга Кузьминічна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Страшко Станіслав Васильович, кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Сущенко Людмила Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України.

1. Галузь використання

1.1. Стандарт ГСВОУ ОКХ 6.010203-13 «Освітньо-кваліфікаційна характеристика» (ОКХ) випускника вищого навчального закладу (ВНЗ) є нормативним документом, де узагальнюється зміст вищої освіти та професійної підготовки, визначається місце бакалавра зі здоров'я людини у структурі кадрового забезпечення національної економіки країни і вимоги до його соціально важливих якостей та професійних компетентностей.

Цей стандарт є складовою галузевих стандартів вищої освіти, де узагальнюються вимоги з боку держави, світового співтовариства та ринку праці (підприємств, організацій) до змісту вищої освіти. ОКХ відображає соціальне замовлення на підготовку фахівця з урахуванням аналізу професійної діяльності та вимог до змісту вищої освіти з боку держави та окремих замовників фахівців.

В ОКХ встановлено кваліфікаційні вимоги до діяльності бакалавра зі здоров'я людини та державні вимоги до рівня компетентності особи, яка здобула базову вищу освіту з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»; визначено первинні посади випускників ВНЗ.

1.2. Цей стандарт поширюється на систему вищої освіти, органи управління у сфері вищої освіти, інші юридичні особи, що надають освітні послуги у сфері вищої освіти; ВНЗ всіх форм власності, що готують фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

(код і назва галузі знань)

напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»

(код і назва напрямку підготовки)

освітнього рівня базова вища освіта

(назва освітнього рівня)

3226 «Фахівець з фізичної реабілітації»

кваліфікація та/або 3475 «Фітнес-тренер» дозвілля»

(назва кваліфікації)

з узагальненим об'єктом **операційні системи і процеси у сфері збереження та діяльності зміцнення здоров'я людини**

з нормативним терміном

навчання за денною формою

чотири роки

1.3. Стандарт установлює:

- освітні та кваліфікаційні вимоги до ВНЗ у вигляді системи набутих загальних (інструментальних, міжособистісних, системних) та базових професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини;
- професійне призначення та умови використання випускників ВНЗ освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра з напрямку підготовки «Здоров'я людини» за результатами набутих загальних та професійних компетентностей;
- вимоги до атестації бакалаврів зі здоров'я людини;
- відповідальність за якість освіти та професійної підготовки.

1.4. Стандарт обов'язковий для ВНЗ, що здійснюють підготовку бакалаврів з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини» галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».

1.5. Стандарт використовується для:

- визначення цілей та змісту підготовки бакалаврів;
- визначення первинних посад випускників ВНЗ та умов їх використання;
- розробки варіативних частин ОКХ, ОПП і ЗД, навчальних планів, програм навчальних дисциплін;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації та визначення критеріїв професійного відбору;
- ліцензування та акредитації ВНЗ, атестації осіб, які закінчили навчання у ВНЗ, та сертифікації фахівців.

1.6. Основними користувачами стандарту є:

- ВНЗ;
- особи, які навчаються у ВНЗ, та абітурієнти;
- роботодавці;
- органи виконавчої влади та інші відомства, що мають у своєму підпорядкуванні ВНЗ;
- уповноважені органи, що здійснюють ліцензування, акредитацію та контроль якості у сфері вищої освіти.

2. Нормативні посилання

У цьому стандарті використано посилання на такі нормативні документи:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- постанову Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 № 65 «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)» (із змінами);
- постанову Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра»;

- постанову Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Національний класифікатор України «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами і доповненнями);
- Національний класифікатор України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (із змінами і доповненнями);
- Національний освітній глосарій: вища освіта /авт.-уклад. І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяда», 2011. – 100 с.

3. Загальна характеристика напрямку підготовки

3.1. Напрямок підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра».

3.2. Відповідно до «Національної рамки кваліфікацій» бакалавр зі здоров'я людини здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Опис кваліфікаційного рівня бакалавра зі здоров'я людини:

знання

- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності;

уміння

- розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів;

комунікації

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію;

автономність і відповідальність

- управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішення у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

3.3. Бакалавр з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» має професійні спрямування («Фізична реабілітація» та/або «Фітнес і рекреація») та підготовлений до роботи за одним або декількома із видів економічної діяльності за Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікатор видів економічної діяльності». Зокрема, за професійними спрямуваннями:

- *«Фізична реабілітація»:*
  - 88.10 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів;
  - 93.12 Діяльність спортивних клубів;
- *«Фітнес і рекреація»:*
  - 85.51 Освіта у сфері спорту та відпочинку;
  - 93.12 Діяльність спортивних клубів;
  - 93.13 Діяльність фітнес-центрів;
  - 93.19 Інша діяльність у сфері спорту;
  - 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг;
  - 96.04 Діяльність із забезпечення фізичного комфорту.

Конкретні види економічної діяльності та їх кодифікація зазначаються ВНЗ у варіативній частині ОКХ.

3.4. Галузеві відомства: Міністерство освіти і науки України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство інфраструктури України, Державне агентство з туризму та курортів України.

3.5. Бакалавр зі здоров'я людини може обіймати первинні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими класифікаційних угруповань Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010». Зокрема, за професійними спрямуваннями:

- *«Фізична реабілітація»:*
  - 3226 Фахівець з фізичної реабілітації;
  - 3226 Масажист;
  - 3226 Масажист спортивний;
- *«Фітнес і рекреація»:*
  - 3475 Фітнес-тренер;
  - 3114 Фахівець із організації дозвілля;
  - 3475 Інструктор з аеробіки;

3114 Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму);

3475 Інструктор-методист тренажерного комплексу (залу).

Конкретні назви первинних посад зазначаються ВНЗ у варіативній частині ОКХ.

4. Вимоги до попереднього рівня освіти

4.1. Відбір на навчання з напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» проводиться на підставі відповідних документів Міністерства освіти і науки України й інших міністерств і відомств, яким підпорядковані ВНЗ.

4.2. На навчання до ВНЗ для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту.

4.3. Прием на навчання у ВНЗ для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти здійснюється на конкурсній основі.

4.4. Загальні засади проведення вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання до ВНЗ визначаються Міністерством освіти і науки України і реалізуються умовами прийому до ВНЗ.

5. Система компетентностей бакалавра

5.1. Загальні вимоги до якостей випускників ВНЗ реалізуються на основі системи набутих загальних та професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини для:

- здійснення виробничих функцій;
- вирішення завдань професійної і соціальної діяльності;
- розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на первинних посадах одразу після закінчення ВНЗ.

5.2. Вищі навчальні заклади здійснюють підготовку фахівців як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і завдання діяльності за умови оволодіння системою компетентностей.

5.3. Загальні компетентності та результати навчання бакалавра зі здоров'я людини наведено у додатку А.

Базові професійні компетентності та результати навчання бакалавра зі здоров'я людини наведено у додатку Б.

5.4. ВНЗ готують бакалаврів зі здоров'я людини для конкретної діяльності у сфері збереження та зміцнення здоров'я людини, здатних вирішувати конкретні проблеми і завдання професійної діяльності за умови оволодіння системою базових професійних компетентностей.

Перелік спеціальних професійних компетентностей бакалаврів зі здоров'я людини з урахуванням професійного спрямування підготовки розробляється та затверджується ВНЗ у варіативній частині ОКХ.

6. Загальні вимоги до варіативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра

6.1. Варіативна частина ОКХ є стандартом вищої освіти ВНЗ.

Зміст варіативної частини ОКХ визначається ВНЗ з урахуванням:

- завдань діяльності бакалавра відповідно до регіональних потреб, запитів роботодавців, студентів та певних професійних спрямувань, зокрема: «Фізичної реабілітації» та/або «Фітнесу та рекреації»;
- системи варіативних компетентностей, що необхідні бакалавру для вирішення означених завдань діяльності.

6.2. Формування спеціальних професійних компетентностей, що подані у варіативній частині ОКХ, має забезпечуватися навчальними дисциплінами самостійного вибору ВНЗ та вибору студента, тобто варіативною частиною ОПП.

7. Порядок внесення змін та доповнень

Зміни та доповнення до стандарту розглядаються та затверджуються Міністерством освіти і науки України за поданням Науково-методичної комісії вищої освіти з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ БАКАЛАВРА ЗІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Зміст компетентностей	Результати навчання
1. СОЦІАЛЬНІ ТА ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
<p>1.1. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.</p>	<p>1.1.1. Розуміння сутності та принципів розвитку суспільства, природи і мислення. 1.1.2. Уміння оперувати філософськими категоріями та поняттями. 1.1.3. Уміння критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події й явища. 1.1.4. Розуміння культурологічних питань сучасності з позицій вшанування традицій і звичаїв свого народу та культурного надбання людства. 1.1.5. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.</p>
<p>1.2. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах.</p>	<p>1.2.1. Здатність до аналізу і синтезу соціально-значущих проблем та процесів. 1.2.2. Здатність до організації і планування соціально-економічних явищ. 1.2.3. Уміння розкривати соціально-історичну сутність явищ і процесів людського буття. 1.2.4. Здатність формувати сучасне мислення на основі усвідомлення причинно-наслідкових зв'язків процесу історичного розвитку українського суспільства в контексті світових цивілізаційних вимірів. 1.2.5. Розуміння сутності перетворень, що відбуваються в Україні, її місця у загально-європейському просторі та завдань, що стоять перед власною країною і світовою цивілізацією. 1.2.6. Розуміння історичного процесу державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського народу від найдавніших часів до сьогодення</p>
<p>1.3. Здатність до саморегуляції та здорового способу життя.</p>	<p>1.3.1. Розуміння необхідності фізичного самовдосконалення та вміння вести здоровий спосіб життя. 1.3.2. Уміння дотримуватися режиму роботи і відпочинку, підтримувати працездатність.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
	<p>1.3.3. Знання загальних закономірностей, механізмів становлення та розвитку психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та утворень людської особистості.</p> <p>1.3.4. Знання концепцій особистості, психологічних концепцій теорії діяльності та її основних компонентів.</p> <p>1.3.5. Уміння враховувати основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості, сприймати науково обґрунтовану психологічну інтерпретацію структурних елементів психіки особистості.</p> <p>1.3.6. Знання сутності, структури, функцій культури, її місця в житті людини і суспільства, провідних тенденцій розвитку культури та художніх стилів, властивих культурним епохам, творчості провідних діячів української та зарубіжної культури і мистецтва.</p> <p>1.3.7. Розуміння основних проблем культурологічних знань; сутності процесу розвитку культури; місця і ролі української культури у розмаїтті національних культур.</p> <p>1.3.8. Уміння застосовувати культурологічні знання для визначення особистої орієнтації в культурному просторі.</p>
<p>1.4. Здатність до використання етичних і правових норм, що регулюють відносини між людьми, суспільством і довкіллям; нормативних і правових документів у сфері збереження та зміцнення здоров'я людини.</p>	<p>1.4.1. Знання основних понять етики, теорії держави і права, структури національної системи права.</p> <p>1.4.2. Розуміння етичних норм і провідних галузей права України.</p> <p>1.4.3. Знання правових джерел України та засвоєння їх фундаментальних положень.</p> <p>1.4.4. Знання переліку профілюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючих ознак, назв, структури і змісту Конституції України та основних положень найважливіших законодавчих актів України.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
	<p>1.4.5. Знання видів юридичної відповідальності, їх юридичної природи та відмінностей, основних складових системи судових і правоохоронних органів, їх призначення.</p> <p>1.4.6. Уміння самостійно знаходити в системі законодавства нормативно-правові акти відповідно до конкретної юридичної ситуації.</p>
<p>1.5. Здатність аналізувати економічні процеси, приймати обґрунтовані рішення з приводу вирішення економічних проблем.</p>	<p>1.5.1. Знання основних економічних категорій товарного виробництва.</p> <p>1.5.2. Знання законів і закономірностей функціонування сучасної ринкової економічної системи.</p> <p>1.5.3. Знання основних показників результативності та ефективності суспільного виробництва.</p> <p>1.5.4. Розуміння головних тенденції розвитку національних економік та світової економіки в умовах глобалізації.</p> <p>1.5.5. Уміння прогнозувати подальший розвиток економічної системи.</p> <p>1.5.6. Уміння застосовувати знання економічних законів і закономірностей у практичній діяльності із забезпечення раціонального використання наявних ресурсів.</p>
<p>1.6. Здатність до колективних дій, до організації взаємодії в колективі.</p>	<p>1.6.1. Уміння гармонізувати людські стосунки.</p> <p>1.6.2. Розуміння сутності і завдань психології управління.</p> <p>1.6.3. Знання вимог до психологічних якостей працівників і керівників підприємств.</p> <p>1.6.4. Розуміння сутності колективу та малої групи.</p> <p>1.6.5. Уміння діагностувати морально-психологічний клімат та психологічний стан колективу.</p> <p>1.6.6. Володіння навичками забезпечувати згуртованість колективу, психологічну та соціально-психологічну сумісність членів колективу.</p> <p>1.6.7. Знання основних етапів процесу формування та розвитку колективу, шляхи формування згуртованого колективу.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
	1.6.8. Розуміння принципів командного менеджменту, відмінності між командою і трудовим колективом, знання умов і технік формування команди. 1.6.9. Розуміння природи виникнення та формування лідерства в колективі. 1.6.10. Розуміння природи та сутності внутрішньо організаційних конфліктів. 1.6.11. Знання видів та причин конфліктів у колективі. 1.6.12. Володіння навичками управління конфліктною ситуацією. 1.6.13. Знання шляхів і методик подолання та профілактики конфлікту. 1.6.14. Здатність підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу та команди, споживачами та іншими представниками сфери життєдіяльності. 1.6.15. Уміння працювати в міждисциплінарній команді. 1.6.16. Здатність нести відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.
1.7. Здатність до критики та самокритики.	1.7.1. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання. 1.7.2. Уміння самокритично оцінювати свою діяльність.
2. ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
2.1. Здатність здійснювати аналіз та осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної.	2.1.1. Уміння здійснювати пошук літературного джерела у тематичному бібліографічному каталозі. 2.1.2. Уміння складати список літературних джерел з метою написання аналітичних матеріалів з професійних питань. 2.1.3. Володіння методами аналізу й синтезу інформації з літературних джерел.
2.2. Знання літературної мови та ділового (професійного) дискурсу рідною та іноземною мовами, здатність до роботи в іншомовному середовищі.	2.2.1. Уміння спілкуватися рідною та іноземною мовами у професійному середовищі. 2.2.2. Уміння дотримуватися етики ділового спілкування, етичних норм та нормативів суспільної поведінки. 2.2.3. Знання професійного дискурсу, термінології свого фаху, джерел поповнення лексики сучасної української літературної мови.

Зміст компетентностей	Результати навчання
	<p>2.2.4. Знання призначень документів, правил складання та оформлення різних видів документів.</p> <p>2.2.5. Уміння готувати публічні виступи з певних галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів.</p> <p>2.2.6. Уміння аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>2.2.7. Уміння готувати професійні документи іноземною мовою з окремих галузевих питань, ділові листи з урахуванням національної специфіки.</p>
<p>2.3. Здатність до професійного спілкування, забезпечення гармонійних та конструктивних взаємовідносин під час виконання професійних завдань.</p>	<p>2.3.1. Знання методик і володіння практичними навичками професійного спілкування з використанням комунікативних технік і технологій.</p> <p>2.3.2. Уміння обирати залежно від ситуації найбільш адекватні інформаційні засоби та канали комунікації зі споживачами та діловими партнерами.</p> <p>2.3.3. Уміння чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки та переконання, вести результативні ділові бесіди, підтримувати гармонійну соціальну мережу ділових та особистісних контактів.</p>
<p>2.4. Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.</p>	<p>2.4.1. Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>2.4.2. Уміння будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією, вести кореспонденцію.</p> <p>2.4.3. Знання інформаційних потреб суспільства, інформаційно-пошукових ресурсів і стратегій у системі засобів масової комунікації.</p> <p>2.4.4. Знання організаційно-функціональних, програмно-технологічних, лінгвістичних засобів системно-мережевої взаємодії та пошуку в документально-інформаційних системах.</p> <p>2.4.5. Здатність до алгоритмічного і логічного мислення.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
	<p>2.4.6. Уміння досліджувати тенденції розвитку та концептуально-змістове моделювання програмних, апаратних, лінгвістичних засобів для автоматизованих систем у соціально-комунікаційних структурах і галузях.</p> <p>2.4.7. Уміння формувати та розвивати інформаційно-когнітивні технології стандартизації та систем управління якістю у сфері соціальної інформації.</p> <p>2.4.8. Уміння проаналізувати та сформулювати постановку професійного завдання з використанням комп'ютерних технологій.</p>
<p>2.5. Здатність управляти та використовувати інформацію для професійної діяльності.</p>	<p>2.5.1. Розуміння сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури.</p> <p>2.5.2. Уміння працювати на сучасній комп'ютерній техніці та використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення різноманітних завдань професійної практичної діяльності.</p> <p>2.5.3. Знання характеристик основних носіїв інформації, класифікації інформації, вимог, які висуваються до інформації.</p> <p>2.5.4. Уміння знаходити нову інформацію, що міститься в різноманітних друкованих та електронних джерелах, користуючись відповідними пошуковими методами і системами.</p> <p>2.5.5. Знання методів аналізу, синтезу і подання зібраної загальної та спеціальної інформації.</p> <p>2.5.6. Уміння аналізувати інформацію в процесі прийняття рішень.</p> <p>2.5.7. Знання особливостей процесу аналізу інформації, основних характеристик процесу аналізу інформації.</p> <p>2.5.8. Уміння організовувати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж.</p> <p>2.5.9. Уміння використовувати методи математичної статистики для розв'язання завдань під час навчальної діяльності та в ході виконання професійних обов'язків.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
<p>2.6. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність за результатами оцінювання і прогнозування соціальних, економічних, політичних та інших подій.</p>	<p>2.6.1. Уміння на основі інформаційного забезпечення та комп'ютерних технологій розробляти достатню кількість альтернативних варіантів рішень.</p> <p>2.6.2. Уміння використовувати оргтехніку, універсальне та прикладне програмне забезпечення відповідно до виду діяльності, документально оформляти управлінське рішення.</p> <p>2.6.3. Уміння проводити моніторинг змін у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах, щоб забезпечувати правомочність рішень.</p> <p>2.6.4. Розуміння логіки економічного мислення та сучасної економічної культури.</p> <p>2.6.5. Знання базових методів пізнання і аналізу економічних процесів.</p> <p>2.6.6. Уміння приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.</p> <p>2.6.7. Уміння здійснювати раціональну економічну поведінку з урахуванням концептуальних основ ринкової економіки.</p> <p>2.6.8. Знання особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури.</p> <p>2.6.9. Уміння визначати чинники і наслідки макроекономічного розвитку господарських систем відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.</p>
3. СИСТЕМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
<p>3.1. Здатність займати активну громадянську позицію, діяти на засадах соціальної відповідальності.</p>	<p>3.1.1. Уміння виконувати конституційні обов'язки, дотримуватися норм законодавства.</p> <p>3.1.2. Здатність протистояти проявам расової, національної, статевої, вікової дискримінації.</p> <p>3.1.3. Уміння захищати інтереси держави, поєднувати та взаємоузгоджувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
3.2. Здатність працювати самостійно і автономно.	3.2.1. Уміння застосовувати знання у практичній діяльності, прагнути до успіху адаптуватися до нових умов; генерувати нові ідеї; бути ініціативним, підприємливим, енергійним та відповідальним за якість своєї роботи.
3.3. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.	3.3.1. Уміння захищати свої права як людини та громадянина. 3.3.2. Знання та уміння створювати власний імідж й вдосконалювати його складові. 3.3.3. Уміння встановлювати життєві цілі, визначати їх пріоритетність, планувати власну кар'єру. 3.3.4. Уміння добирати і використовувати методи соціально-психологічного впливу у професійній та інших сферах діяльності.
3.4. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.	3.4.1. Знання й уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо. 3.4.2. Уміння вносити рекомендації до введення нових чи зміни існуючих вимог до якості.
3.5. Здатність до формування культури мислення, її сприйняття.	3.5.1. Уміння формулювати і висловлювати думки та своє ставлення до подій, ситуацій професійного характеру, уміння слухати та сприймати думки інших.
3.6. Здатність до навчання.	3.6.1. Розуміння й усвідомлення рівня своїх знань, уміння набувати і засвоювати нові знання. 3.6.2. Уміння вибирати альтернативні методи навчання. 3.6.3. Готовність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.
3.7. Здатність формувати нові ідеї (креативність).	3.7.1. Уміння формулювати та ініціювати нові ідеї, формулювати їх мету, завдання, визначати необхідні ресурси для їх реалізації. 3.7.2. Уміння використовувати загальнонаукові та креативні методи пізнання у професійній діяльності.

Зміст компетентностей	Результати навчання
	3.7.3. Уміння аналізувати фінансове, матеріально-ресурсне, кадрове забезпечення процесу наукових досліджень.
3.8. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.	3.8.1. Уміння розвивати особисту стресостійкість, навички саморегуляції, уникати та не допускати систематичного перевантаження організму, підтримувати психоемоційне здоров'я. 3.8.2. Уміння зберігати трудову активність в екстремальних ситуаціях.
3.9. Здатність реалізовувати проект.	3.9.1. Уміння використовувати проектний підхід до управління справами. 3.9.2. Уміння формулювати мету, завдання, обґрунтовувати ресурсне забезпечення проекту. 3.9.3. Уміння планувати процес і складати календарний план проекту за допомогою використання методів управління проектом у часі. 3.9.4. Готовність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
4. ЗАГАЛЬНОНАУКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
4.1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань комплексні знання про закономірності розвитку живої природи.	4.1.1. Уміння здійснювати аналіз основних властивостей живої природи, визначати структурний рівень біологічних об'єктів. 4.1.2. Знання алгоритму аналізу класифікаційних ознак еволюційних концепцій розвитку органічного світу, характеристики популяції. 4.1.3. Уміння характеризувати життєвий цикл клітини та процеси саморегуляції у біологічних системах, знання основ генетики. 4.1.4. Уміння визначати біологічний вік людини. 4.1.5. Знання основ мікробіології (методи дослідження, характеристика мікрофлори, аналіз імунітету та впливу вірусів).
4.2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові	4.2.1. Знання будови та функцій опорно-рухового апарату, органів травної, дихальної, сечової, репродуктивної, ендокринної та імунної систем, центральної та периферичної нервової систем, органів чуття, серцево-судинної системи в нормі,

Зміст компетентностей	Результати навчання
<p>знання про будову та функції організму людини в цілому та його окремих органів й систем органів.</p>	<p>під час фізичних навантажень та впливу довкілля.</p> <p>4.2.2. Уміння демонструвати на препаратах, муляжах та іншому ілюстративному матеріалі будову кісток, суглобів, скелетних м'язів, органів травної, дихальної, сечової, репродуктивної, ендокринної та імунної систем, спинного та головного мозку, органів чуттів; демонструвати спинно- та черепно-мозкові нерви, соматичні сплетіння та їх гілки, кровоносні та лімфатичні судини, будову серця.</p> <p>4.2.3. Уміння вирізняти на видимих ділянках тіла людини різні анатомічні структури.</p> <p>4.2.4. Уміння здійснювати порівняльний аналіз особливостей будови тіла, органів та систем організму людини у різних вікових групах.</p>
<p>4.3. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знання про хімічні основи життєдіяльності організму людини, їх зміни під час м'язової діяльності.</p>	<p>4.3.1. Знання біологічної ролі та метаболізму окремих класів органічних речовин в організмі людини.</p> <p>4.3.2. Знання біохімічних процесів збудження та скорочення скелетних м'язів, механізмів енергозабезпечення м'язової роботи, метаболічних змін в тканинах під час виконання фізичних вправ різної інтенсивності.</p> <p>4.3.3. Знання основних біохімічних показників обміну речовин, що використовуються для оцінки стану здоров'я, їх зміни під час фізичних навантажень оздоровчої та реабілітаційної спрямованості.</p> <p>4.3.4. Уміння проводити діагностичне обстеження людини з використанням найпростіших експрес-методів біохімічного дослідження; аналізувати результати лабораторних досліджень для оцінки ефективності фізичних тренувань, відновлення, підвищення фізичної працездатності.</p>
<p>4.4. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про функції організму людини та механізми гомеостазу</p>	<p>4.4.1. Знання фізіологічних механізмів скорочення скелетних м'язів, стомлення та відновлення під час роботи м'язів.</p> <p>4.4.2. Знання вищих інтегративних функцій, а також особливостей фізіології вісцеральних систем (крові, кровообігу, дихання, травлення, виділення, енергетичного обміну та терморегуляції).</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
	<p>4.4.3. Уміння здійснювати лабораторні дослідження функцій організму людини, інтерпретувати результати таких досліджень.</p> <p>4.4.4. Уміння оцінювати стан здоров'я людини та функціональні можливості її організму на підставі фізіологічних критеріїв.</p> <p>4.4.5. Уміння порівнювати наявні результати досліджень фізіологічних функцій організму людини з віковою нормою для кожної з фізіологічних систем.</p>
<p>4.5. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про основні фактори навколишнього середовища, що впливають на здоров'я людини.</p>	<p>4.5.1. Знання впливу хімічного складу, температури, вологості та барометричного тиску та інтенсивності руху атмосферного повітря на здоров'я людини.</p> <p>4.5.2. Уміння оцінювати показники природного і штучного освітлення та мікроклімат житлових, навчальних та спортивних приміщень.</p> <p>4.5.3. Уміння оцінювати якість проб води з водопровідної мережі та плавального басейну.</p> <p>4.5.4. Знання гігієнічних основ раціонального харчування.</p> <p>4.5.5. Уміння впроваджувати процедури загартування повітрям, водою та сонячним промінням.</p> <p>4.5.6. Знання гігієнічних особливостей занять руховою активністю людей різних вікових груп.</p>
<p>4.6. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання у сфері природокористування та охорони навколишнього середовища.</p>	<p>4.6.1. Знання основних джерел та параметрів антропогенного забруднення довкілля.</p> <p>4.6.2. Уміння ідентифікувати забруднення навколишнього середовища.</p> <p>4.6.3. Знання особливостей урбанізації та її негативних наслідків, а також проблем відходів людської діяльності, їх знешкодження та утилізації.</p> <p>4.6.4. Знання основних принципів функціонування екосистем.</p> <p>4.6.5. Уміння дотримуватись правил природокористування та охорони навколишнього середовища під час експлуатації спортивних споруд та проведення спортивно-масових заходів.</p>

Зміст компетентностей	Результати навчання
4.7. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання.	4.7.1. Знання джерел та етапів розвитку теорії і методики фізичного виховання. 4.7.2. Знання принципів, засобів та методів фізичного виховання. 4.7.3. Знання методологічних та педагогічних основ теорії навчання рухових дій. 4.7.4. Знання основ методики розвитку фізичних якостей (сили, швидкості, витривалості, гнучкості, координації). 4.7.5. Знання форм організації занять у фізичному вихованні.
4.8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з навчання, виховання та соціалізації особистості.	4.8.1. Знання наукової педагогічної термінології та уміння виявляти шляхи застосування педагогічних знань у практиці професійної діяльності. 4.8.2. Знання особливостей формування особистості у різні вікові періоди. 4.8.3. Знання дидактичних принципів та особливостей їх реалізації у навчальному процесі, методів та організації процесу навчання. 4.8.4. Знання основних положень теорії виховання. 4.8.5. Знання факторів регуляції поведінки особи. 4.8.6. Знання особливостей соціалізації особи шляхом залучення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності.
4.9. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини.	4.9.1. Знання основ психології особистості. 4.9.2. Знання характеристики психологічних процесів (відчуття, сприймання, пам'ять, уява і уявлення, мислення і мовлення, емоції та почуття, воля та вольові дії, увага). 4.9.3. Знання психічних станів людини та особливостей їх проявів в осіб, які займаються оздоровчо-рекреаційною руховою активністю. 4.9.4. Знання психологічних якостей особистості (спрямованість, здібності, темперамент, характер). 4.9.5. Знання основ соціальної психології груп і колективу.

Зміст компетентностей	Результати навчання
4.10. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань основ медичних знань.	<p>4.10.1. Знання особливостей функціонування систем організму людини у стані спокою, фізіологічних стресів, навантаження під час рухової активності та в умовах патології.</p> <p>4.10.2. Знання основних ознак невідкладних станів за наявності захворювань різних систем організму людини.</p> <p>4.10.3. Знання особливостей надання долікарської допомоги під час захворювань різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами.</p> <p>4.10.4. Знання про опікову хворобу, її сутність та прояви, а також про долікарську допомогу особам з опіками.</p> <p>4.10.5. Знання про відмороження та електротравми, долікарську допомогу особам, які зазнали відповідних ушкоджень.</p> <p>4.10.6. Знання особливостей профілактики травматизму під час занять оздоровчо-рекреаційною руховою активністю та надання долікарської допомоги під час травм.</p> <p>4.10.7. Знання про основні ознаки різних інфекційних захворювань, долікарську допомогу таким хворим.</p>

**БАЗОВІ ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ
БАКАЛАВРА ЗІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
1. ДОСЛІДНИЦЬКО-АНАЛІТИЧНА ФУНКЦІЯ		
1.1. Здійснення прогнозування стану індивідуального та громадського здоров'я.	1.1.1. Здатність аналізувати здоров'я як системну категорію.	1.1.1.1. Знання про сучасні погляди на визначення індивідуального та громадського здоров'я. 1.1.1.2. Розуміння демографічних проблем України як інтегрального показника стану громадського здоров'я. 1.1.1.3. Знання особистісних та соціальних засад збереження та зміцнення індивідуального здоров'я.
	1.1.2. Здатність визначати перспективні шляхи управління здоров'ям.	1.1.2.1. Знання факторів ризику здоров'я людини та епідеміології неінфекційних захворювань. 1.1.2.2. Володіння інформацією про інноваційні підходи до підвищення резервних можливостей організму людини. 1.1.2.3. Знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я. 1.1.2.4. Уміння скласти прогноз здоров'я людини в залежності від його вихідного рівня та спроектувати відповідну програму.
1.2. Розроблення та обґрунтування напрямів залучення населення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	1.2.1. Здатність визначати роль рухової активності для формування здорового способу життя та збереження й зміцнення здоров'я людини.	1.2.1.1. Знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження та зміцнення здоров'я. 1.2.1.2. Знання мети, функцій та структури системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
	1.2.2. Здатність здійснювати аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку оздоровчо-рекреаційної рухової активності населення на національному та міжнародному рівнях.	1.2.2.1. Знання напрямів діяльності міжнародних міжурядових організацій з підтримки оздоровчо-рекреаційної рухової активності населення, а також передового досвіду країн з високим рівнем залучення населення до вказаної активності. 1.2.2.2. Знання методологічних та законодавчих засад формування системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності в Україні. 1.2.2.3. Розуміння економічних основ системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності.
1.3. Визначення перспективних шляхів використання засобів фізичної реабілітації.	1.3.1. Здатність до програмування занять з фізичної реабілітації.	1.3.1.1. Знання характеристики понять «реабілітація», «види реабілітації» та «комплексна терапія». 1.3.1.2. Знання клініко-фізіологічної дії фізичних вправ на організм людини. 1.3.1.3. Уміння використовувати принципи програмування занять фізичною реабілітацією. 1.3.1.4. Уміння програмувати заняття з фізичної реабілітації
1.4. Здійснення проектування навчального процесу з основ здоров'я в загальноосвітніх навчальних закладах.	1.4.1. Здатність здійснювати аналіз програми для загальноосвітніх навчальних закладів з предмета «Основи здоров'я».	1.4.1.1. Знання структури і змісту програми для загальноосвітніх навчальних закладів з предмета «Основи здоров'я». 1.4.1.2. Уміння аналізувати логіку побудови програми для загальноосвітніх навчальних закладів з предмета «Основи здоров'я». 1.4.1.3. Знання сучасних підходів до планування навчального процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
1.5. Здійснення наукових досліджень з проблематики професійного спрямування.	1.5.1. Здатність до здійснення підготовчої роботи з проведення наукового дослідження з проблем професійного спрямування.	1.5.1.1. Знання методів роботи з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет. 1.5.1.2. Уміння здійснювати проектування наукової роботи. 1.5.1.3. Уміння визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження. 1.5.1.4. Уміння складати робочий план теоретичного та експериментального дослідження.
	1.5.2. Здатність до використання ефективних методів дослідження, аналізу результатів та оформлення звіту.	1.5.2.1. Уміння коректно використовувати методи наукового дослідження відповідно до його завдань. 1.5.2.2. Знання особливостей аналізу показників, що отримані в ході дослідження. 1.5.2.3. Знання вимог до написання та оформлення наукових звітів, статей, курсових та дипломних робіт.
2. ТЕХНОЛОГІЧНА ФУНКЦІЯ		
2.1. Використання основних засобів і методів фізичної реабілітації з можливістю подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням.	2.1.1. Здатність визначити загальні підходи до вибору необхідної методики застосування фізичних вправ з лікувальним призначенням.	2.1.1.1. Знання про основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації. 2.1.1.2. Уміння дотримуватись визначеного алгоритму дій під час виконання лікувальної гімнастики з урахуванням патології, діагнозу, періоду та перебігу захворювання. 2.1.1.3. Комплексні знання та уміння з фізичної реабілітації для подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням (якщо воно передбачене у варіативній частині ОКХ).
2.2. Реалізація основних технологій оздоровчо-рекреаційної рухової	2.2.1. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні технологій	2.2.1.1. Знання технології оцінювання рівня рухової активності людини. 2.2.1.2. Знання технологічних засад кондиційного

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
активності з можливістю подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням.	оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	<p>тренування.</p> <p>2.2.1.3. Знання характеристик технологічних основ оздоровчого фітнесу.</p> <p>2.2.1.4. Знання характеристик технологічних основ спорту для всіх.</p> <p>2.2.1.5. Знання характеристик технологічних основ фізичної рекреації.</p> <p>2.2.1.6. Знання особливостей залучення різних груп населення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності.</p> <p>2.2.1.7. Комплексні знання та уміння з теорії та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності для подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням (якщо воно передбачене у варіативній частині ОКХ).</p>
2.3. Використання загальної методики навчання основам здоров'я з можливістю подальшої підготовки для присвоєння кваліфікації вчителя з основ здоров'я.	2.3.1. Здатність усвідомлювати особливості використання засобів та методів навчання школярів основ здоров'я.	<p>2.3.1.1. Знання принципів, методів та засобів викладання предмета «Основи здоров'я» в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>2.3.1.2. Знання форм підвищення рівня знань школярів з основ здоров'я.</p> <p>2.3.1.3. Комплексні знання та уміння з викладання предмета «Основи здоров'я» для подальшої підготовки для присвоєння кваліфікації вчителя з основ здоров'я (якщо воно передбачене у варіативній частині ОКХ).</p>
2.4. Здійснення оцінки та моніторингу рівня здоров'я.	2.4.1. Здатність оцінювати рівень індивідуального здоров'я.	2.4.1.1. Знання основних положень теорії вимірів та особливостей метрологічного контролю у сфері збереження та зміцнення здоров'я.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
		2.4.1.2. Знання сутності «безпечного рівня здоров'я». 2.4.1.3. Уміння використовувати сучасні методи діагностики індивідуального здоров'я. 2.4.1.4. Уміння використовувати методи моніторингу фізичного стану людини. 2.4.1.5. Знання особливостей оцінки фізичного стану осіб різного віку та статі. 2.4.1.6. Уміння визначити біологічний вік людини.
	2.4.2. Здатність проводити моніторинг рівня громадського здоров'я.	2.4.2.1. Знання основних положень кваліметрії. 2.4.2.2. Уміння використовувати методи опитування та анкетування. 2.4.2.3. Уміння використовувати метод експертних оцінок.
2.5. Надання консультацій з окремих питань здорового способу життя.	2.5.1. Здатність аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я.	2.5.1.1. Знання особливостей впливу способу життя на здоров'я особи. 2.5.1.2. Знання основних принципів здорового способу життя. 2.5.1.3. Знання рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я стосовно здорового способу життя.
	2.5.2. Здатність надавати рекомендації щодо ведення здорового способу життя.	2.5.2.1. Уміння надавати рекомендації щодо профілактики та принципів боротьби зі шкідливими звичками. 2.5.2.2. Уміння надавати рекомендації щодо профілактики та усунення наслідків психоемоційного стресу. 2.5.2.3. Знання основних принципів медичної активності особи для профілактики неінфекційних захворювань. 2.5.2.4. Знання особливостей комплексної взаємодії різних компонентів здорового способу життя.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
2.6. Надання консультацій з питань раціонального харчування.	2.6.1. Здатність пропагувати основні положення та принципи раціонального харчування.	2.6.1.1. Знання концепцій сучасної гігієни харчування та дієтології. 2.6.1.2. Знання принципів та етапів побудови раціонального харчування.
	2.6.2. Здатність здійснювати оцінку та корекцію раціону харчування.	2.6.2.1. Уміння визначати значення та враховувати особливості використання різних продуктів для раціонального харчування. 2.6.2.2. Знання вимог до раціонального харчування з урахуванням віку, особливостей трудової діяльності та режиму рухової активності.
2.7. Демонстрація основних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	2.7.1. Здатність показати виконання основних видів оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	2.7.1.1. Уміння демонструвати виконання сучасних видів оздоровчого фітнесу. 2.7.1.2. Уміння брати участь у рекреаційних рухливих іграх та анімаційних заходах. 2.7.1.3. Уміння брати участь у заходах зі спортивно-оздоровчого туризму. 2.7.1.4. Уміння брати участь у заходах з різних видів фізичної рекреації. 2.7.1.5. Уміння брати участь у тренуваннях та змаганнях з сучасних видів спорту для всіх.
2.8. Виконання класичного та спортивного масажу.	2.8.1. Здатність виконувати класичний масаж.	2.8.1.1. Знання форм, видів та класифікації масажу. 2.8.1.2. Знання критеріїв ефективності масажу. 2.8.1.3. Володіння технікою виконання основних та допоміжних прийомів масажу з урахуванням ділянки тіла та індивідуальних особливостей клієнта.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
	2.8.2. Здатність виконувати спортивний масаж.	2.8.1.4. Уміння виконувати самомасаж та надавати рекомендації щодо його проведення іншою особою. 2.8.2.1. Володіння технікою виконання спортивного масажу з урахуванням етапу спортивного тренування, характеру навантажень, функціонального стану спортсмена. 2.8.2.2. Уміння проводити безпечний масаж.
2.9. Надання долікарської допомоги в загрозованих для життя станах.	2.9.1. Здатність надавати долікарську допомогу під час раптових серцево-судинних захворювань.	2.9.1.1. Знання про причини та ознаки гіпертонічної та ішемічної хвороби, інфаркту міокарда та інсульту. 2.9.1.2. Володіння методикою надання долікарської допомоги під час раптових серцево-судинних захворювань.
	2.9.2. Здатність надати долікарську допомогу під час травм опорно-рухового апарату.	2.9.2.1. Знання про причини та ознаки травмування під час рухової активності. 2.9.2.2. Знання характеристики травматичного шоку, його перебігу, основних ознак. 2.9.2.3. Знання видів та ознак переломів кісток. 2.9.2.4. Уміння здійснювати транспортну іммобілізацію при ушкодженні кісток. 2.9.2.5. Володіння методикою долікарської допомоги під час травм шиї, хребта, грудної клітини, кінцівок. 2.9.2.6. Уміння накладати пов'язки при різних видах травм.
	2.9.3. Здатність надавати долікарську допомогу під час кровотечі.	2.9.3.1. Знання особливостей різних видів ран (різані, колоті, вогнестрільні тощо). 2.9.3.2. Знання видів кровотеч та їх наслідків. 2.9.3.3. Оволодіння методикою долікарської допомоги під час зовнішньої та внутрішньої кровотечі.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
2.10. Мотивація осіб до здорового способу життя та залучення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	2.10.1. Здатність спонукати особу до здорового способу життя та активного дозвілля оздоровчої спрямованості	2.10.1.1. Знання різних теоретичних концепцій психології здоров'я та здорового способу життя. 2.10.1.2. Знання критеріїв психологічного здоров'я та позитивного емоційного стану. 2.10.1.3. Знання психологічних механізмів забезпечення психічного здоров'я. 2.10.1.4. Уміння формувати поведінку особи, спрямовану на збереження і зміцнення здоров'я.
3. ОРГАНІЗАЦІЙНА ФУНКЦІЯ		
3.1. Організація груп активного відпочинку, служб здорового способу життя, центрів фізичної реабілітації за місцем проживання, відпочинку та роботи громадян.	3.1.1. Здатність до організаційної роботи зі створення та забезпечення функціонування організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.	3.1.1.1. Знання організаційно-правових форм суб'єктів оздоровчо-рекреаційної та реабілітаційної спрямованості. 3.1.1.2. Знання передового зарубіжного досвіду з функціонування організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації. 3.1.1.3. Уміння використовувати алгоритм дій щодо створення організацій оздоровчо-рекреаційної та реабілітаційної спрямованості різних форм власності.
3.2. Організація взаємодії та співпраці з діловими партнерами у здійсненні професійної діяльності.	3.2.1. Здатність організовувати та проводити ділові зустрічі та переговори з діловими партнерами й укладати угоди.	3.2.1.1. Володіння технікою організації та проведення переговорів і укладання угод з партнерами у здійсненні професійної діяльності. 3.2.1.2. Знання особливостей залучення інвесторів, спонсорів та благодійників для організації ресурсного забезпечення професійної діяльності.
	3.2.2. Здатність налагоджувати довготривалу співпрацю з	3.2.2.1. Знання особливостей надання оздоровчо-рекреаційних та реабілітаційних послуг клієнтам. 3.2.2.2. Уміння визначати ризики організаційної роботи з

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
	клієнтами на засадах договірною права.	клієнтами та здійснювати заходи з їх залучення та утримання в суб'єктах збереження та зміцнення здоров'я.
3.3. Організація маркетингової діяльності.	3.3.1. Здатність організувати маркетингову діяльність організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.	3.3.1.1. Уміння здійснювати маркетингову оцінку існуючих оздоровчо-рекреаційних та реабілітаційних послуг. 3.3.1.2. Уміння застосовувати інструменти маркетингового ціноутворення на оздоровчо-рекреаційні та реабілітаційні послуги. 3.3.1.3. Уміння брати участь у здійсненні роботи відділу з реалізації в структурі організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.
	3.3.2. Здатність організувати рекламно-інформаційні та ефективні маркетингові комунікації з існуючими та потенційними споживачами оздоровчо-рекреаційних та реабілітаційних послуг.	3.3.2.1. Уміння організувати проведення рекламних кампаній, презентацій, включаючи роботу на спеціалізованих виставках. 3.3.2.2. Знання технології складання та дизайну рекламних матеріалів, їх розповсюдження та просування оздоровчо-рекреаційних та реабілітаційних послуг. 3.3.2.3. Уміння організувати підготовку, презентацію і поширення спеціалізованої інформації про оздоровчо-рекреаційні та реабілітаційні послуги, використовуючи методи стимулювання збуту та персонального продажу, рекламні та PR-технології.
3.4. Організація і проведення загальнодоступних рекреаційних заходів та заходів з масового спорту.	3.4.1. Здатність організувати розважальні заходи з фізичної рекреації.	3.4.1.1. Знання основних видів загальнодоступних заходів з фізичної рекреації, у т.ч. з спортивно-оздоровчого туризму. 3.4.1.2. Уміння брати участь в організації проведення розважальних заходів з фізичної рекреації.
	3.4.2. Здатність	3.4.2.1. Знання особливостей складання положення про

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
	організувати масові спортивні заходи.	спортивно-масові заходи. 3.4.2.2. Уміння брати участь в організації проведення масових спортивних та рекреаційних заходів.
4. УПРАВЛІНСЬКА ФУНКЦІЯ		
4.1. Прийняття управлінських рішень для підвищення ефективності професійної діяльності.	4.1.1. Здатність підбирати адекватне ситуації управлінське рішення за формою та змістом.	4.1.1.1. Знання видів, форм та класифікації управлінських рішень. 4.1.1.2. Знання типової структури управлінського рішення та вимог до нього.
	4.1.2. Здатність до розробки та реалізації управлінського рішення.	4.1.2.1. Знання методів підготовки та обґрунтування управлінських рішень. 4.1.2.2. Уміння використовувати алгоритм прийняття та реалізації управлінського рішення.
4.2. Здійснення управлінського впливу на підлеглих та контролю за їх діяльністю.	4.2.1. Здатність використовувати методи соціального менеджменту.	4.2.1.1. Уміння застосовувати економічні методи соціального менеджменту. 4.2.1.2. Уміння застосовувати організаційно-адміністративні методи соціального менеджменту. 4.2.1.3. Уміння застосовувати соціально-психологічні методи соціального менеджменту.
4.3. Управління роботою організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.	4.3.1. Здатність планувати та організувати роботу організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації..	4.3.1.1. Знання просторової організації різних організацій з фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації. 4.3.1.2. Знання техніки організації робочого місця. 4.3.1.3. Уміння організувати прийом клієнтів, розміщувати інформаційні матеріали, повідомлення тощо. 4.3.1.4. Знання протоколу та етики, ділового стилю, правил забезпечення охайності робочого місця.

Типові завдання діяльності	Компетентності	Результати навчання
	4.3.2. Здатність вести діловодство та ділову кореспонденцію і ефективно використовувати офісну оргтехніку та засоби зв'язку.	4.3.2.1. Уміння підбирати довідкові та робочі матеріали, працювати з поштою (в т.ч. електронною), розсилати кореспонденцію, відповідати на запити клієнтів та партнерів. 4.3.2.2. Знання технології діловодства (ведення документації, зберігання і використання документації). 4.3.2.3. Уміння користуватися та обслуговувати офісну оргтехніку, комунікаційні засоби.

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник
Міністра освіти і науки України

Є. М. Суліма

09 квітня 2013 р.

ГСВОУ ОПП 6.010203-13

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освітньо-професійна програма підготовки

БАКАЛАВРА

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму підготовки **6.010203 «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва напряму підготовки)

галузі знань **0102 «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва галузі знань)

Кваліфікація **3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або
3475 «Фітнес-тренер»**

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ 2013

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
напряму 6.010203 «Здоров'я людини»
галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

Міністерство освіти і науки України

ПОГОДЖЕНО

Департамент вищої освіти

Ю. М. Коровайченко

04 квітня 2013 р.

Інститут інноваційних
технологій і змісту освіти

02 квітня 2013 р.

Науково-методична комісія вищої освіти з
фізичного виховання, спорту і здоров'я
людини Науково-методичної ради

М. В. Дутчак

21 березня 2013 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор Національного університету
фізичного виховання і спорту
України

Є. В. Імас

15 березня 2013 р.

Керівник розробки

Перший проректор, завідувач
кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації
Національного університету
фізичного виховання і спорту
України

М. В. Дутчак

14 березня 2013 р.

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Міністерства освіти і науки України.

ВНЕСЕНО

Національним університетом фізичного виховання і спорту України

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом Міністерства освіти і науки України від 28.05.2013 р. № 618.

3. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Дутчак Мирослав Васильович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, перший проректор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, голова робочої групи;

Благій Олександра Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Василенко Марина Миколаївна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Вовканич Андрій Степанович, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури;

Данилевич Мирослава Василівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, декан факультету здоров'я людини і туризму Львівського державного університету фізичної культури;

Жданова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри рекреації та оздоровчої фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури;

Марченко Ольга Кузьминічна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Страшко Станіслав Васильович, кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Сущенко Людмила Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України.

1. Галузь використання

1.1. Стандарт ГСВОУ ОПП 6.010203-13 «Освітньо-професійна програма» (ОПП) – галузевий нормативний документ, у якому визначено нормативний термін та зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» кваліфікації 3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або 3475 «Фітнес-тренер» в залежності від професійного спрямування варіативної частини ОКХ та ОПП.

1.2. Цей стандарт поширюється на систему вищої освіти, органи управління у сфері вищої освіти, інші юридичні особи, що надають освітні послуги у сфері вищої освіти; ВНЗ усіх форм власності, що готують фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»
(код і назва галузі знань)

напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»
(код і назва напрямку підготовки)

освітнього рівня базова вища освіта
(назва освітнього рівня)

кваліфікація 3226 «Фахівець з фізичної реабілітації»
та/або 3475 «Фітнес-тренер»
(назва кваліфікації)

з узагальненим об'єктом операційні системи і процеси у сфері збереження та
діяльності зміцнення здоров'я людини

з нормативним терміном навчання за денною формою чотири роки

1.3. Цей стандарт установлює:

- нормативний термін навчання за денною формою навчання;
- нормативну частину змісту навчання, що забезпечує формування системи компетентностей відповідно до вимог ОКХ;
- перелік рекомендованих навчальних дисциплін варіативної частини ОПП, що забезпечує формування компетентностей бакалавра з урахуванням професійного спрямування його підготовки;
- форми державної атестації.

1.4. Стандарт обов'язковий для ВНЗ, що здійснюють підготовку бакалаврів з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини» галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».

1.5. Стандарт використовується для:

- визначення змісту підготовки бакалаврів;
- формування варіативних частин ОПП та ЗД, розроблення навчальних планів, програм навчальних дисциплін і практик;
- визначення змісту навчання у системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- ліцензування та акредитації ВНЗ, атестації осіб, які закінчили навчання у ВНЗ та сертифікації фахівців.

1.6. Основними користувачами стандарту є:

- ВНЗ;
- особи, які навчаються у ВНЗ, та абітурієнти;
- роботодавці;
- органи виконавчої влади та інші відомства, що мають у своєму підпорядкуванні ВНЗ;
- уповноважені органи, що здійснюють ліцензування, акредитацію та контроль якості у сфері вищої освіти.

2. Нормативні посилання

У цьому стандарті використано посилання на такі нормативні документи:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- постанову Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 № 65 «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)» (із змінами);
- постанову Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» (із змінами);
- постанову Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 847 «Про затвердження Порядку розроблення, затвердження та внесення змін до галузевих стандартів вищої освіти»;
- Національний класифікатор України «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами і доповненнями);
- Національний класифікатор України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (із змінами і доповненнями);

- Національний освітній глосарій: вища освіта /авт.-уклад. І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяда», 2011. – 100 с.;
- ГСВОУ ОКХ 6.010203-13 Державний стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика.

3. Позначення та скорочення

У цьому стандарті використовуються такі скорочення назв циклів дисциплін і практик:

- ГСЕСП – гуманітарна та соціально-економічна підготовка;
- ПНФП – природничо-наукова (фундаментальна) підготовка;
- ЗПП – загально-професійна підготовка;
- ППП – професійна і практична підготовка.

4. Структура нормативної частини освітньо-професійної програми

4.1. ОПП підготовки бакалаврів поділяється на нормативну та варіативну частини.

4.2. Нормативна частина ОПП включає такі цикли дисциплін і практик:

- гуманітарної та соціально-економічної підготовки;
- природничо-наукової (фундаментальної) підготовки;
- загально-професійної підготовки;
- професійної і практичної підготовки.

4.3. Термін навчання (кількість років) і максимальний навчальний час підготовки бакалавра (кількість кредитів ЄКТС) розподіл змісту ОПП підготовки бакалавра за нормативною частиною, мінімальний і максимальний навчальний час за циклами підготовки наведено в додатку А.

Мінімальний навчальний час підготовки за циклами, кількість кредитів ЄКТС викладання кожної з навчальних дисциплін і практик нормативної частини ОПП наведено у додатку Б. Структурно-логічну схему вивчення дисциплін подано в рекомендованій діаграмі структури програми підготовки бакалавра (додаток В).

5. Зміст нормативної частини освітньо-професійної програми

5.1. На основі аналізу системи компетентностей нормативної частини ОКХ визначено систему знань, що потрібна для їх формування.

Система відповідних знань у вигляді упорядкованого набору (масиву) навчальної інформації представлена переліком навчальних дисциплін нормативної частини ОПП (додаток Б).

5.2. Надання кваліфікації «бакалавр зі здоров'я людини» забезпечується також нормативним видом практики – виробничою практикою за профілем майбутньої професії тривалістю не менше 6 тижнів (9 кредитів ЄКТС).

5.3. Невід'ємна складова нормативної частини ООП – типові програми навчальних дисциплін і практики, які видаються окремо і затверджуються Науково-методичною комісією вищої освіти з фізичного виховання, спорту та здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

5.4. ВНЗ мають право збільшувати мінімальний час вивчення навчальних дисциплін і практик нормативної частини ОПП підготовки бакалавра не більше ніж на 50% за рахунок бюджету варіативної частини в межах максимального навчального часу за відповідним циклом підготовки.

6. Вимоги до системи вищої освіти

6.1. Загальні вимоги, а також вимоги до кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення підготовки бакалаврів у ВНЗ визначаються чинними нормативами для ліцензування та акредитації напряму підготовки, положенням про організацію навчального процесу у ВНЗ.

6.2. ВНЗ повинен забезпечувати студентів та науково-педагогічних працівників навчально-методичними матеріалами на паперових та електронних носіях, підручниками і навчальними посібниками, періодичними виданнями за профілем підготовки студентів не менше ніж 10 назв, доступом до електронних інформаційних ресурсів (у т.ч. через мережу Інтернет) у бібліотеці ВНЗ.

6.3. Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, перелік та вимоги до яких визначаються окремим документом, що затверджується Науково-методичною комісією вищої освіти з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

7. Державна атестація випускників

7.1. Державна атестація проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння нормативної та варіативної частини ОПП, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи компетентностей бакалавра, передбачених нормативною та варіативною частинами ОКХ.

7.2. Державна атестація передбачає складання комплексного державного екзамену з дисциплін професійної підготовки та/або захист дипломної роботи. Бюджет навчального часу на державну атестацію формується за рахунок бюджету навчального часу варіативної частини ОПП.

7.3. Державна атестація здійснюється відповідно до ЗД.

7.4. За результатами успішного складання державного екзамену та/або захисту дипломної роботи державна екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння випускнику кваліфікації «бакалавр зі здоров'я людини» та в залежності від професійного спрямування варіативної частини ОКХ та ОПП – «фахівець з фізичної реабілітації» та/або «фітнес-тренер».

8. Загальні вимоги до варіативної частини освітньо-професійної програми

8.1. Зміст варіативної частини ОПП визначає ВНЗ.

8.2. Варіативна частина ОПП забезпечує підготовку бакалаврів з урахуванням:

- завдань діяльності бакалавра відповідно до регіональних потреб роботодавців, студентів та певних професійних спрямувань, зокрема: «Фізична реабілітація» та/або «Фітнес та рекреація»;
- системи варіативних компетентностей, що необхідні бакалавру для вирішення означених завдань діяльності та які подано у варіативній частині ОКХ.

8.3. Варіативна частина ОПП підготовки бакалавра складається з навчальних дисциплін самостійного вибору ВНЗ та вибору студента (не більше 70 % – вибір ВНЗ і не менше 30 % – вільний вибір студентів під час третього та четвертого років навчання).

Перелік дисциплін, рекомендованих до варіативної частини ОПП, наведено у додатку Г.

Перелік рекомендованих навчальних, а також окремих видів практик варіативної частини може бути доповнений ВНЗ.

9. Порядок внесення змін та доповнень

Зміни та доповнення до стандарту розглядаються та затверджуються Міністерством освіти і науки України за поданням Науково-методичної комісії вищої освіти з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1

**Загальний навчальний час підготовки бакалавра
з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини»**

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Терміни навчання за денною формою, роки	Максимальний обсяг, кредити ЄКТС
Бакалавр	4,0	240

Таблиця 2

**Розподіл змісту освітньо-професійної програми,
мінімальний та максимальний навчальний час за циклами
підготовки бакалавра з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини»**

Цикли підготовки	Мінімальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС	Максимальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС
I. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки (ГСЕП), усього: у т.ч. нормативна частина	21,0 (8,7%)	36,0 (15%)
II. Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (ПНФП), усього: у т.ч. нормативна частина	28,0 (11,7%)	36,0 (15%)
III. Цикл загально-професійної підготовки (ЗПП), усього: у т.ч. нормативна частина	29,0 (12,1%)	60,0 (25,0%)
IV. Цикл професійної і практичної підготовки (ППП), усього: у т.ч. нормативна частина: • навчальні дисципліни • практика	42,0 (17,5%) 33,0 (13,8%) 9,0 (3,7%)	108,0 (45%)
Разом за циклами підготовки, усього: у т.ч. нормативна частина	120,0 (50,0%)	240,0 (100%)

**Перелік навчальних дисциплін
нормативної частини ОПП за циклами підготовки бакалавра
з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини»**

Навчальні цикли, шифри та назви навчальних дисциплін	Мінімальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС
<i>I. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр - ГСЄП)</i>	
ГСЄП 1. Історія України	3,0
ГСЄП 2. Історія української культури	2,0
ГСЄП 3. Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5,0
ГСЄП 4. Соціологія	2,0
ГСЄП 5. Філософія	4,0
ГСЄП 6. Основи економічних теорій	3,0
ГСЄП 7. Політологія	2,0
<i>Разом за циклом I</i>	<i>21,0</i>
<i>II. Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (шифр - ПНФП)</i>	
ПНФП 1. Біологія	2,5
ПНФП 2. Анатомія людини	5,0
ПНФП 3. Біохімія	3,0
ПНФП 4. Фізіологія людини	5,0
ПНФП 5. Гігієна	3,0
ПНФП 6. Екологія	2,0
ПНФП 7. Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3,0
ПНФП 8. Вікова анатомія та фізіологія	3,0
ПНФП 9. Безпека життєдіяльності	1,5
<i>Разом за циклом II</i>	<i>28,0</i>
<i>III. Цикл загально-професійної підготовки (шифр – ЗПП)</i>	
ЗПП 1. Вступ до спеціальності	2,5
ЗПП 2. Загальна теорія здоров'я	4,0
ЗПП 3. Основи здорового способу життя	3,0
ЗПП 4. Теорія і методика фізичного виховання	3,0
ЗПП 5. Педагогіка	3,0
ЗПП 6. Психологія	3,0
ЗПП 7. Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (за професійним спрямуванням)	3,0
ЗПП 8. Основи науково-дослідної роботи	3,0

ЗПП 9. Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3,0
ЗПП 10. Основи охорони праці	1,5
Разом за циклом III	29,0
IV. Цикл професійної і практичної підготовки (шифр – ПП) Навчальні дисципліни (шифр – ПП 1)	
ППП 1.1. Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)	4,0
ППП 1.2. Основи фізичної реабілітації	3,5
ППП 1.3. Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5,0
ППП 1.4. Методика навчання основ здоров'я	3,5
ППП 1.5. Масаж загальний і самомасаж	3,0
ППП 1.6. Основи раціонального харчування	3,0
ППП 1.7. Види оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5,0
ППП 1.8. Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3,0
ППП 1.9. Психологія здоров'я та здорового способу життя	3,0
Разом за циклом IV (навчальні дисципліни)	33,0
Практика (шифр – ПП 2)	
ППП 2.1. Виробнича практика за профілем майбутньої професії	9,0
Разом за циклом IV (практика)	9,0
Разом за циклом IV	42,0
Усього	120,0

Діаграма
нормативної частини ОПП підготовки бакалавра
з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини» (рекомендована)

І рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	І півріччя	II півріччя
ГСЕП 1. Історія України	3,0	3,0	–
ГСЕП 2. Історія української культури	2,0	–	2,0
ГСЕП 3. Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5,0	2,0	3,0
ПНФП 1. Біологія	2,5	2,5	–
ПНФП 2. Анатомія людини	5,0	2,0	3,0
ПНФП 3. Біохімія	3,0	–	3,0
ПНФП 5. Гігієна	3,0	1,0	2,0
ПНФП 6. Екологія	2,0	–	2,0
ПНФП 7. Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3,0	1,0	2,0
ЗПП 1. Вступ до спеціальності	2,5	2,5	–
ППП 1.7. Види оздоровчо-рекреаційної рухової активності	3,0	1,5	1,5
Разом нормативна частина	34,0	15,5	18,5
Разом варіативна частина	26,0	14,5	11,5
Усього	60,0	30,0	30,0
II рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	І півріччя	II півріччя
ГСЕП 4. Соціологія	2,0	2,0	–
ПНФП 4. Фізіологія людини	5,0	2,0	3,0
ПНФП 9. Безпека життєдіяльності	1,5	–	1,5
ЗПП 2. Загальна теорія здоров'я	4,0	4,0	–
ЗПП 4. Теорія і методика фізичного виховання	3,0	3,0	–
ЗПП 5. Педагогіка	3,0	3,0	–
ЗПП 6. Психологія	3,0	–	3,0
ЗПП 8. Основи науково-дослідної роботи	3,0	3,0	–
ППП 1.2. Основи фізичної реабілітації	3,5	3,5	–
ППП 1.3. Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5,0	–	5,0
ППП 1.4. Методика навчання основ здоров'я	3,5	1,5	2,0
ППП 1.5. Масаж загальний і самомасаж	3,0	–	3,0

ГСВОУ ОПП 6.010203-13

Продовження додатку В

ППП 1.7. Види оздоровчо-рекреаційної рухової активності	2,0	1,0	1,0
ППП 1.8. Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3,0	–	3,0
Разом нормативна частина	44,5	23,0	21,5
Разом варіативна частина	15,5	7,0	8,5
Усього	60,0	30,0	30,0
III рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	I півріччя	II півріччя
ГСЕП 5. Філософія	4,0	2,0	2,0
ГСЕП 6. Основи економічних теорій	3,0	1,5	1,5
ЗПП 3. Основи здорового способу життя	3,0	1,5	1,5
ЗПП 9. Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3,0	1,0	2,0
ППП 1.6. Основи раціонального харчування	3,0	–	3,0
Разом нормативна частина	16,0	6,0	10,0
Разом варіативна частина	44,0	24,0	20,0
Усього	60,0	30,0	30,0
IV рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	I півріч.	II півріч.
ГСЕП 7. Політологія	2,0	–	2,0
ПНФП 8. Вікова анатомія та фізіологія	3,0	1,5	1,5
ЗПП 7. Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (за професійним спрямуванням)	3,0	1,5	1,5
ЗПП 10. Основи охорони праці	1,5	1,5	–
ППП 1.1. Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)	4,0	2,5	1,5
ППП 1.9. Психологія здоров'я та здорового способу життя	3,0	3,0	–
ППП 2.1. Практика за профілем майбутньої професії	9,0	–	9,0
Разом нормативна частина	25,5	10,0	15,5
Разом варіативна частина, у т.ч. державна атестація	34,5	20,0	14,5
Усього	60,0	30,0	30,0

**Перелік рекомендованих навчальних дисциплін варіативної частини
ОПП підготовки бакалавра з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини»**

Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки (шифр - ГСЕР)

- Правознавство
- Етика та естетика
- Українська мова (за професійним спрямуванням)
- Ділова іноземна мова
- Історія спортивного та олімпійського руху

Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (шифр - ПНФП)

- Основи генетики
- Біомеханіка
- Інформатика та інформаційні технології (за професійним спрямуванням)

Цикл загально-професійної підготовки(шифр – ЗПП)

- Онтокінезіологія
- Фізіологія рухової активності
- Теорія і методика спортивної підготовки
- Спортивна медицина

***Цикл професійної та практичної підготовки (шифр – ППП 1)
(професійне спрямування «Фізична реабілітація»)***

- Реабілітаційні технології
- Масаж реабілітаційний
- Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів
- Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату
- Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях
- Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи
- Адаптивний спорт

(професійне спрямування «Фітнес та рекреація»)

- Сучасні фітнес-технології
- Фітнес-програми аеробної спрямованості
- Фітнес-програми силової спрямованості
- Ментальний фітнес
- Функціональний фітнес
- Сучасні рекреаційні технології
- СПА-технології
- Оздоровчий туризм та орієнтування
- Рекреаційні ігри
- Технології та види спорту для всіх

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник
Міністра освіти і науки України

Є. М. Суліма

09 квітня 2013 р.

ГСВОУ ЗД 6.010203-13

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Засоби діагностики якості вищої освіти

БАКАЛАВРА

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму підготовки **6.010203 «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва напряму підготовки)

галузі знань **0102 «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

(код і назва галузі знань)

Кваліфікація **3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або
3475 «Фітнес-тренер»**

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ 2013

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
напряму 6.010203 «Здоров'я людини»
галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

Міністерство освіти і науки України

ПОГОДЖЕНО

Департамент вищої освіти

Ю. М. Коровайченко

04 квітня 2013 р.

Інститут інноваційних
технологій і змісту освіти

02 квітня 2013 р.

Науково-методична комісія вищої освіти з
фізичного виховання, спорту і здоров'я
людини Науково-методичної ради

М. В. Дутчак

21 березня 2013 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор Національного університету
фізичного виховання і спорту
України

Є. В. Імас

15 березня 2013 р.

Керівник розробки

Перший проректор, завідувач
кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації
Національного університету
фізичного виховання і спорту
України

14 березня 2013 р.

М. В. Дутчак

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Міністерства освіти і науки України.

ВНЕСЕНО

Національним університетом фізичного виховання і спорту України

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом Міністерства освіти і науки України від 28.05.2013 р. № 618.

3. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Дутчак Мирослав Васильович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, перший проректор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, голова робочої групи;

Благій Олександра Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Василенко Марина Миколаївна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри здоров'я, фітнесу і рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Вовканич Андрій Степанович, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Львівського державного університету фізичної культури;

Данилевич Мирослава Василівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, декан факультету здоров'я людини і туризму Львівського державного університету фізичної культури;

Жданова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри рекреації та оздоровчої фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури;

Марченко Ольга Кузьминічна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Страшко Станіслав Васильович, кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Сущенко Людмила Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України.

1. Галузь використання

1.1. Стандарт ГСВОУ ЗД 6.010203-13 «Засоби діагностики якості вищої освіти. Вимоги до державної атестації» (ЗД) – галузевий нормативний документ, у якому впорядковані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» з напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» кваліфікації 3226 «Фахівець з фізичної реабілітації» та/або 3475 «Фітнес-тренер» в залежності від професійного спрямування варіативної частини ОКХ і ОПП.

1.2. Цей стандарт поширюється на систему вищої освіти, органи управління у сфері вищої освіти, інші юридичні особи, що надають освітні послуги в галузі вищої освіти; ВНЗ всіх форм власності, що готують фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань **0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»**
(код і назва галузі знань)

напрямку підготовки **6.010203 «Здоров'я людини»**
(код і назва напрямку підготовки)

освітнього рівня **базова вища освіта**
(назва освітнього рівня)

3226 «Фахівець з фізичної реабілітації»
та/або 3475 «Фітнес-тренер»
кваліфікація _____
(назва кваліфікації)

з узагальненим об'єктом **операційні системи і процеси у сфері збереження та зміцнення здоров'я людини**
діяльності _____

з нормативним терміном
навчання за денною формою **чотири роки**

1.3. Цей стандарт установлює:

- основні вимоги до державної атестації випускників ВНЗ, що здійснюють підготовку бакалаврів з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини»;
- принципи формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань випускників;

- процедури та методи проектування регламентних засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки випускників;
- процедури та форми організації кваліфікаційних випробувань;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки бакалаврів з напрямку 6.010203 «Здоров'я людини».

1.4. Стандарт обов'язковий для ВНЗ, що здійснюють підготовку бакалаврів з напрямку 6.0102030 «Здоров'я людини» галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини».

1.5. Стандарт використовується для:

- визначення форм державної атестації бакалаврів;
- проектування змісту та структури засобів діагностики;
- розроблення нормативної частини ЗД;
- розроблення варіативної частини ЗД;
- визначення процедури державної атестації випускників освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра з напрямку підготовки 6.0102030 «Здоров'я людини»;
- оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей випускників та їх відповідності вимогам стандартів з напрямку підготовки 6.0102030 «Здоров'я людини»;
- ліцензування та акредитації ВНЗ, атестації осіб, які закінчили навчання у ВНЗ та сертифікації фахівців.

1.6. Основними користувачами стандарту є:

- ВНЗ;
- особи, які навчаються у ВНЗ, та абітурієнти;
- роботодавці;
- органи виконавчої влади та інші відомства, що мають у своєму підпорядкуванні ВНЗ;
- уповноважені органи, що здійснюють ліцензування, акредитацію та контроль якості у сфері вищої освіти.

2. Нормативні посилання

У цьому стандарті використано посилання на такі нормативні документи:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- постанову Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 № 65 «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)» (із змінами);
- постанову Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» (із змінами);

- постанову Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 847 «Про затвердження Порядку розроблення, затвердження та внесення змін до галузевих стандартів вищої освіти»;
- Національний класифікатор України «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами і доповненнями);
- Національний класифікатор України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (із змінами і доповненнями);
- Національний освітній глосарій: вища освіта /авт.-уклад. І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяда», 2011. – 100 с.;
- ГСВОУ ОКХ 6.010203-13 Державний стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика;
- ГСВОУ ОПП 6.010203-13 Державний стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма.

3. Загальні вимоги до державної атестації

3.1. Державна атестація – це процес встановлення відповідності якості здобутої вищої освіти, рівня набутих професійних компетентностей випускника ВНЗ відповідно до вимог галузевих стандартів за напрямом підготовки.

3.2. Державна атестація випускників здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань.

3.3. Принципами формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань бакалавра з напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» є: уніфікація, комплексність, актуальність, взаємозамінність та взаємодоповнюваність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

3.4. Державна атестація проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння ОПП, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетентностей, передбачених галузевими стандартами вищої освіти з напряму 6.0102030 «Здоров'я людини».

3.5. Нормативні форми державної атестації: складання комплексного державного екзамену з дисциплін професійної підготовки та/або виконання та захист дипломної роботи.

3.6. У процесі державної діагностики визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності у сфері збереження та зміцнення здоров'я, що

передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

3.7. Державна атестація випускників, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра з напрямку 6.0102030 «Здоров'я людини», здійснюється Державною екзаменаційною комісією (ДЕК) ВНЗ з цього напрямку, голова якої затверджується Міністерством освіти і науки України або іншим міністерством (відомством), якому підпорядкований ВНЗ.

3.8. Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час їх державної атестації у терміни, передбачені навчальним планом.

4. Вимоги до комплексного державного екзамену з дисциплін професійної підготовки

4.1. Комплексний державний екзамен з дисциплін професійної підготовки (державний екзамен) передбачає виконання комплексу кваліфікаційних завдань і є адекватною формою атестаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників ВНЗ.

4.2. Засобами оцінювання рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини є: теоретичні (питання, тести відкритого та/або закритого типу) та практичні ситуаційні комплексні завдання.

4.3. Формами державного екзамену можуть бути: письмова, усна (з використанням засобів аудіо- або відеофіксації), інтерактивна (з використанням засобів інформаційних технологій) або їх поєднання.

4.4. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі програм навчальних дисциплін, що формують систему професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини і виносяться на державну атестацію.

4.5. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змістових модулів навчальних дисциплін, що наведені у ГСВОУ ОПП 6.010203-13.

Програма державного екзамену ВНЗ складається із нормативної та варіативної частин.

Нормативна частина програми державного екзамену є складовою ГСВОУ ЗД 6.010203-13 і затверджується Науково-методичною комісією вищої освіти з фізичного виховання, спорту та здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

Під час державного екзамену випускник повинен продемонструвати знання та виявити вміння, що складають комплекс базових професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини, визначених ГСВОУ ОКХ 6.010203-13.

Варіативна частина програми державного екзамену формується ВНЗ з урахуванням варіативних частин відповідної ОПП і ОКХ.

4.6. Конкретна форма проведення державного екзамену, види засобів оцінювання якості підготовки бакалавра зі здоров'я людини та порядок їх застосування у процесі державної діагностики встановлюється ВНЗ самостійно.

4.7. Державний екзамен у письмовій формі може передбачати співбесіду з членами ДЕК для уточнення рівня знань та ступеня сформованості базових та спеціальних професійних компетентностей випускника.

4.8. ВНЗ забезпечує дотримання правил і процедури проведення державного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, вимірювань, методик опрацювання результатів опитування та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультативної та психологічної підготовки випускника до державного екзамену;
- дотримання критеріїв об'єктивного оцінювання.

4.9. Комплекс засобів оцінювання формується ВНЗ самостійно та за кількісними і якісними параметрами повинен бути репрезентативним, охоплювати увесь масив змістових модулів Програми державного екзамену, затвердженої в установленому порядку.

4.10. Програма державного екзамену має відтворювати основні функціональні складові компетентнісної моделі бакалавра зі здоров'я людини, відповідати принципам валідності, наукової насиченості, інформативності, інноваційності, бути націленою на вирішення прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

4.11. ВНЗ забезпечує членів ДЕК алгоритмізованими рішеннями атестаційних завдань з фонду засобів оцінювання.

5. Вимоги до дипломної роботи

5.1. Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння випускником теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за напрямом підготовки на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

5.2. ВНЗ, який обирає лише одну форму державної атестації (складання державного екзамену чи підготовку й захист дипломної роботи), повинен визначити вимоги й процедуру конкурсного надання студентам права здійснювати підготовку й захист дипломної роботи (не більше 10% від загальної кількості випускників за напрямом підготовки).

5.3. Мета виконання дипломної роботи – розв'язання конкретних практичних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування комплексу теоретичних знань і практичних навичок, здобутих у процесі всього періоду навчання.

5.4. Дипломна робота повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити системний теоретичний аналіз предмета дослідження;

- результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем сфери збереження та зміцнення здоров'я;
- вносити і обґрунтовувати реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати усі необхідні супровідні документи.

5.5. Дипломна робота виконується на матеріалах реально діючих організацій та закладів з фізичної реабілітації, охорони здоров'я, оздоровчого фітнесу, фізичного здоров'я населення, фізичної рекреації, масового спорту, структурних підрозділів центральних та місцевих органів виконавчої влади у сферах охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, туризму.

5.6. Тема дипломної роботи повинна мати проблемний характер і відображати актуальні питання розвитку системи збереження та зміцнення здоров'я людини шляхом залучення її до різних форм та видів рухової активності й здорового способу життя, що формують складові професійної компетентності бакалавра зі здоров'я людини.

Тема дипломної роботи затверджується для студентів деканом факультету до початку четвертого року навчання за поданням випускаючої кафедри.

5.7. За структурую дипломна робота складається із вступу, основної частини (розділи: теоретичний, дослідницько-аналітичний, рекомендаційний), висновків, списку використаних джерел, додатків.

5.8. Зміст дипломної роботи визначається її темою. Рекомендований обсяг дипломної роботи бакалавра 2,0–2,5 авторських аркуші (45–55 сторінок). До цього обсягу не зараховуються список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення $\pm 10\%$.

5.9. Процедурні вимоги щодо змісту, структури основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків, порядку виконання, оформлення, підготовки і захисту дипломної роботи у ДЕК наводяться у Положенні про дипломну роботу випускника ВНЗ, яке повинно відповідати Вимогам щодо виконання випускної кваліфікаційної роботи, що затверджуються Науково-методичною комісією вищої освіти з фізичного виховання, спорту та здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.

5.10. Дипломна робота як форма оцінювання рівня якості підготовки бакалавра має продемонструвати вміння:

- працювати з інформаційними джерелами (законодавчою і нормативною базами, науковою спеціальною літературою, у т.ч. іноземними мовами, матеріалами глобальних інформаційних мереж, даними статистичної і фінансової звітності);
- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- коректно використовувати наукові методи для аналізу проблем та обґрунтування рішень з предмета професійної діяльності;

- опанувати сучасні методи наукового дослідження;
- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і рекомендацій з предмета дослідження;
- робити висновки.

5.11. Захист дипломної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні ДЕК.

6. Оцінювання рівня якості підготовки

6.1. Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра здійснюють члени ДЕК на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених у програмі державного екзамену, затвердженої вченою радою ВНЗ.

6.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра зі здоров'я людини є сукупність здобутих знань, набутих умінь і навичок, сформованої системи професійних компетентностей, відтворених у процесі розв'язання комплексних кваліфікаційних завдань та/або виконання дипломної роботи.

6.3. Оцінювання якості підготовки бакалавра зі здоров'я людини здійснюється членами ДЕК на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу для оцінювання набутих універсальних (базових) і спеціальних професійних компетентностей.

6.4. Результати оцінювання якості підготовки бакалавра зі здоров'я людини повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки про здоров'я, здоровий спосіб життя та рухову активність людини;
- вміє розв'язувати складні та непередбачувані завдання і проблеми у сфері збереження та зміцнення здоров'я людини, що вимагає самостійного збирання та інтерпретації інформації, вибір методів та засобів вирішення, застосування інноваційних підходів.

6.5. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням систем оцінювання: Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»); національної («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); власної системи ВНЗ (за наявності); комплексної (поєднання національної системи, ЄКТС, системи оцінювання ВНЗ).

6.6. Критерії оцінювання якості підготовки бакалавра використовуються диференційовано залежно від форм і методів державної діагностики, визначених у Програмі державного екзамену, розроблених ВНЗ самостійно.

6.7. Критерії оцінювання якості підготовки бакалавра за результатами виконання і захисту дипломної роботи визначаються Положенням про дипломну роботу випускника ВНЗ.

7. Порядок присвоєння кваліфікації

7.1. За результати успішного складання державного екзамену та/або захисту дипломної роботи ДЕК приймає рішення про присвоєння випускнику кваліфікації «бакалавра зі здоров'я людини» і про видачу диплому державного зразка.

7.2. Бакалаврам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки «добре» з інших дисциплін та оцінки «відмінно» за результатами державної атестації, видається диплом з відзнакою.

7.3. Студенти, які отримали незадовільну оцінку під час складання державного екзамену та/або під час захисту дипломної роботи, відраховуються з ВНЗ та одержують академічну довідку. Вони допускаються до повторного складання державного екзамену та/або захисту дипломної роботи протягом трьох наступних років. ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму дипломну роботу з доопрацюванням, чи зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випускаючою кафедрою.

8. Порядок внесення змін та доповнень

Зміни та доповнення до стандарту розглядаються та затверджуються Міністерством освіти і науки України за поданням Науково-методичної комісії вищої освіти з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Науково-методичної ради МОН України.